

OBSAH.

	Strana.
Předmluva	V
Úvod	VII
I. Zlomek Strahovský	VII
II. Překlad bajek meziřádkový	XVII
III. Sborník Prostějovský	XIX
1. Bibliografický přehled	XIX
A. Vydání celkové	XIX
B. Vydání částečná	XXII
C. Výňatky a ukázky	XXXIII
2. Překladatel Jan Akron Albin	XXXIV
3. Jak se má český překlad k originálu	XXXIX
A. Rozsah vnější	XXXIX
B. Podrobnosti v provedení	XLIII
C. Nové Fabule	XLIX
4. Tiskový způsob. Pravopis. Dřevořezby	LIV
5. Způsob nynějšího vydání	LIX

OBSAH.

	Str.
Předmluva	V.
Úvod	VII—LXIV.
Oddíl první.	
Předmluva Albínova	3
Co básní nazývají	5
Život Ezopa	7
Oddíl druhý.	
Knihy Ezopovy	53
I. 1. O kohoutu a o perle	55
2. O vlku a o beranu	56
3. O myši, žábě a luňáku	57
4. O psu a o ovci	57
5. O psu a o kusu masa	58
6. O lvu, vlku, koze a ovci	59
7. O zloději a o slunci	60
8. O vlku a o řeřábu	60
9. O dvou psech	61
10. O muži a o hadu	62
11. O oslu a o lvu	63
12. O dvou myších	64
13. O orlu a o lišce	65
14. O orlu, hlemejždi a vráně	66
15. O havranu, sýru a lišce	67
16. O lvu, kanci, býku a oslu	67
17. O oslu a o štěněti	68
18. O lvu a o myši	69
19. O dvou supích	70
20. O vlastovici a jiných ptácích	71
II. 1. O žabách	73
2. O holubu, supu a krahujci	74
3. O zloději a o psu	75
4. O svini souprasmí a o vlku	76
5. O hoře ku porodu pracující	77
6. O vlku aneb psu a o jehněti	78
7. O starém psu a o pánu jeho	79

	Str
8. O zajících a žabách	80
9. O vlku a o kozlátku	80
10. O chudém člověku a o ještěrce	81
11. O jelenu, o vlku a o ovci	82
12. O člověku lysém a o muše	83
13. O lišce a o čápu	84
14. O obrazu a o vlku	84
15. O havranu a o pávu	85
16. O mouše a o mezku	86
17. O mouše a o mravenci	87
18. O vlku a o lišce	88
19. O kolčavě a o hospodáři	89
20. O žábě a o volu	89
 III.	
1. O lvu a o pastýři	91
2. O lvu a o koni	92
3. O oslu a o frýzu	93
4. O zvířatech a o ptácích	94
5. O slavíčkovi a o krahujci	95
6. O lišce a o vlku	96
7. O jelenu a o lovci	97
8. [O ženách a o slepicí]	98
9. O ženě a o muži jejím umrlém	99
10. O frejřice a o mládenci	100
11. O otci a nepodařilém synu	101
12. O zlému a ještě o horším	102
13. O vlcích, o ovcích a o psích	102
14. O muži a o sekeče	103
15. O vlku a o psu	104
16. O rukou, nohách a o břichu	105
17. O opici a o lišce	106
18. O kramáři a o oslu	107
19. O jelenu a o volu	108
20. O lvu a o opici	109
 IV.	
1. O lišce a o hrozních	111
2. O kolčavě a o myších	111
3. O vlku, o pastýři a o myslivci	112
4. O pávu, o Junoně a o slavíčkovi	113
5. O rysu a sedláku	114
6. O řezníku a o skopcích	115
7. O ptáčníku a o ptácích	116
8. O člověku pravdomluvném, o lháři a o opici	117
9. O koni, o jelenu a o myslivci	118
10. O oslu a o lvu	119
11. O supu a o jiných ptácích	120
12. O starém lvu a o lišce	121
13. O nemocném oslu a o vlku	121
14. O velikém kozlu a o třech malých	122
15. O člověku a o lvu	123
16. O bleše a o velbloudu	123
17. O mravenci a o kobylce	124
18. O meči a o poutníku	125

	Str.
19. O vráně a o ovci	125
20. O jedli a o třtině	126
Oddíl třetí.	
Staré Fabule	129
1. O lišce, o mezku a o vlku	131
2. O kanci, o beráncu a o vlku	132
3. O lišce a o kohoutu	132
4. O draku a o sedláčku	134
5. O lišce a o kočce	136
6. O vlku a o kozlu	137
7. O vlku a o oslu	138
8. O hadu a o sedláčku	139
9. O lišce, o vlku a o lvu	141
10. O vlku, kterýž prdl	143
11. O závistivém psu	146
12. O vlku a o lačném psu	146
13. O otci a o třech synech	149
14. O vlku a o lišce	150
15. O psu, o vlku a o skopci	153
16. O mužičkovi a o lvu	154
17. O rytífi, o jeho pacholkou a o lišce	156
Oddíl čtvrtý.	
Nové Fabule	159
3. Slavíček a krahujec	161
4. Liška a lev	161
5. Liška (bez ocasu)	162
6. Liška a šípek	162
7. Liška a krokodil	163
8. Kohouti a kuroptva	163
9. Liška (a obraz)	164
10. Uhlíř a knap	164
11. Rybáři	164
12. Chlubící se	165
13. O slibujícím nemožné věci	165
14. Chytrák aneb šibal	165
15. Rybáři	166
16. Okiamavatel	166
17. Žáby	167
18. Člověk starý a smrt	167
19. Baba a lékař	167
20. Sedlák a synové jeho	168
21. Hospodář a psi	168
22. Žena vdova a slepice	169
23. Od psa ukousnutý	169
24. Dva mládenci a řezník	169
25. Nepřátelé	169
26. Kočka a myši	170
27. Liška a opice	171
28. Thymus ryba a mořská svině	171
29. Lékař a nemocný	171
30. Ptáčník a ještěrka	172

	Str.
31. Bobr	172
32. Pes a řezník	172
33. Pes a vlk	173
34. Pes a kohout	173
35. Lev a žába	173
36. Lev, osel, liška	174
37. Lev a medvěd	174
38. Hadač	174
39. Mravenec a holubice	175
40. Netopýř, hloh a mořská vlastovice	175
41. Lékař a nemocný	175
42. Hajný a bůh Merkurius	176
43. Osel a zahradník	177
44. Ptáčník a skřivánek	177
45. Vandrovník	178
46. O synu a mateři	178
47. Ovčák a moře	179
48. Pomoranč a jablka	179
49. Krtice	179
50. Vosové a koroptvy	180
51. Páv a kavka	180
52. Hluchý tetřev a liška	180
53. Skřivánek	181
54. Telec	181
55. Zajíci a žáby	181
56. Osel a kůň	182
57. Lakomec	182
58. Husy a řežábi	182
59. Hlemýžď a orel	183
60. Blecha	183
61. Laní	183
62. Laní a lev	184
63. Laní a réví	184
64. Osel a lev	184
65. Zahradník a pes	184
66. Svině a pes	185
67. Svině a psí mátě	185
68. Rak a had	185
69. Pastýř a vlk	186
70. Lev a vlk	186
71. Žena (a muž opilec)	187
72. Labut	187
73. Mouřenín	188
74. Vlastovice a vrána	188
75. Kalous	188
76. Hlemýžď	188
77. Hospodyně a děvky	189
78. Čarodějnice	189
79. Kolčava (a pilník)	189
80. Sedlák (a štěstí)	190
81. Vandrovníci	190
82. Žáby	190

	Str.
83. Kterýž od včel vybírá	191
84. Alcyon pták	191
85. Rybář	191
86. Opice a mořská svině	192
87. Mouchy	192
88. Merkurius a obrazník	193
89. Merkurius a Tiresias	193
90. Psi	193
91. Muž a žena (svárlivá)	194
92. Kozlátka a vlk	195
93 Rak a liška	195
94. Harfenik	196
95. Zlodějí	196
96. Vrána a krkavec	196
97 Vrána a pes	197
98. Krkavec a had	197
99. Kavka a holubi	197
100. Kavka	198
101. Merkurius	198
102. Jupiter	198
103. Jupiter	199
104. Vlk a ovce	199
105. Zajici	199
106. Mravenec	199
107. Netopýř a kolčava	200
108. Vandrovníci	200
109. Osel polní	201
110. Orlové	201
111. Osel a liška	201
112. Osel a žáby	202
113. Osel a havran	202
114. Osel a liška	202
115. Slepice a vlastovice	203
116. Velbloud	203
117. Had	203
118. Holubice	203
119. Holubice a vrána	204
120. Bohatý	204
121. Pastýř ovcí	204
122. Rybář a mladý sum	205
123. Kůň a osel	205
124. Člověk a divý muž	205
125. Liška a drvoštěp	206
126. Člověk rozrážející obraz	206
127. Člověk a pes	207
128. Rybář	207
129. Skoták	208
130. Krkavec	208
131. Orel	209
132. Mravenci a kobylička	209
133. Červík a liška	209
134. Slepice zlatá vejce nesoucí	210

	Str.
135. Lev a liška	210
136. Vlk a baba	210
137. Kozlátka a vlček	211
138. Mezek	211
139. Had a sedlák	211
140. Trubač	212
141. Trest a oliva	212
142. Vlk a řeřáb	212
143. Kohouti	213
144. Beran a vlk	213
145. Člověk starý a smrt	213
146. Žáby	213
147. Komár a lev	214
Oddíl pátý.	
Fabule Avianovy	215
1. O sedlce a o vlku	217
2. O žábě, o žabinci a o ptácích	218
3. O racích	218
4. O oslu a o lvové kůži	219
5. O žábě lékařce a lišce	220
6. O dvou psech	220
7. O velbloudu a Jupiterovi	221
8. O dvou tovaryších	221
9. O dvou hrncích	222
10. O lvu, býku a kozlu	223
11. O opici a jejím dítěti	223
12. O pávu a řeřábu	224
13. O střelci a o zubru	225
14. O čtyřech volích a o lvu	225
15. O jedli a šípku	226
16. [O rybáři a rybce]	227
17. O Apollinovi a o lakovém a závistivém	227
18. O plácicím dítěti a o lakovém zloději	228
19. O lvu a koze	228
20. O žíznivé vráně	229
21. O sedláku a mladém býku	229
22. [O poutníku a o Satyrovi]	230
23. O býku a o myši	230
24. O husi, kteráž zlatá vejce nesla	230
25. O opici a dvou opíčatech	231
26. O větru a dčebánu	231
27. O vlku a o kozlátku	232
Oddíl šestý.	
Adefonsus. Pogius. Fabule snesené	233
1. O pravém přátelství	235
2. O penězích, kteréž byly dány ku schování	239
3. Muže moudrého nálezu o oleji	241
4. O nalezených penězích	244
5. O třech tovaryších	245
6. O ptáčníku a o ptáku	247
7. O celném a o dvořenínu	248

8. O rozprávce a o ovcích	249
9. O sedláku, vlku, lišce a sýru	250
10. O kupci a jeho ženě	252
11. O staré ženě a o plácicím psu	253
12. O slepém muži a o jeho ženě	255
13. O chytré a lstivé ženě zahradníkově	256
14. O staré ženě a o prostěradlu	258
15. O královském krejčím a tovaryši jeho	258
16. O ženě a o jejím muži v holubníku	260
17. O ženě, kterouž Bůh děťátkem obdařil	261
18. O nábožném pokrytci	262
19. Žena jedna žaluje na muže svého	263
20. Výmluva skladatele z lehkých žertů	265
21. O nerozumu krahulečníhů	266
22. O divných proti přirození porodech	268
23. O knězi, psu a biskupu	269
24. O lišce, kohoutu a slepici	270

Oddíl sedmý.

Fabule Šebestiana Branta	271
1. Z Hesioda proti žváčům a pliskačům	273
2. Kdy sluší jiných lidí bláznovství trestati	274
3. Kdo na druhém nějakou vadu trestati může	275
4. Soudce, který pocty běže, ten nespravedlivě soudí	275
5. Jak spravedlivost prodáváme	276
6. Lidský porušený rozum žádnému nemůž odpustiti	276
7. Jak krkavci orla chtěli zahnati	277
8. Jak orel upustil slepici do klína Livie	277
9. Služebnost dobrovolně přijatou máme trpěti	278
10. Kterak římské kníže přemohlo nepřitele skrze pomoc krkavce	279
11. Rozdvojení jest zemi zkažení	280
12. Pochlebníci mnohým lidem škodí	281
13. O zlém o jiných mluvení	281
14. O neumělému lékaři	282
15. Jeden každý jest králem v svém domě	283
16. O přátelské nevěrnosti	284
17. Bláznovství nemůž ukryto býti	285
18. O knihách Sibylliných	285
19. O svázaném bláznu	286
20. Ti, kteří spí, na mnohé věci nedabají	286
21. Těžkou věc na někoho vzložiti časem jest potřebné	287
22. Těžko jest přirození změniti	288
23. O lístku proti moru ku pověšení na hrdlo	288
24. O vlku, kterýž svini jedl místo ryby	289
25. O tyranské ukrutnosti	290
26. Muž ženě více věřiti má než jiným	290
27. O trvanlivosti jedné ženy v tom, což sobě upřela	291
28. O lsti ženských rad	292
29. O pláči ženském při smrti mužův jejich	293
30. O jedné ženě, kteráž zadek odkryla, aby hlavu přikryla	293
31. O knězi, kterýž nespravedlivě desátky vybíral	294
32. O svatosti malé košíle jednoho mnicha	294

	Str.
33. Kterak frejíři oněmějí, když frejířku vidí	296
34. O paní, která osla živého odříti rozkázala	297
35. O lenivém mládenci	297
36. O člověku, který osla sedě na něm hledal	298
37. O dvou šerméřích	298
38. O mládenci, jenž se na stůl upískal	299
39. O bláznu, kterýž pravil, že má biskup čtyři nohy	300
40. O poručníku, kterýž měl počet udělati	300
41. O knězi, kterýž místo kápě biskupovi kapouna přinesl	301
42. Dvořská odpověď Danta Florentinského	302
43. O rejtharu lysém, kterémuž vlasy dolů spadly	302
44. Kterak jeden kupec jiné lidi pomlouvá	303
45. O člověku, kterýž umrlého žida tělo „nědl“	303
46. O knězi sv. Antonína a lejku a vlku	304
47. O kazateli, který vždy hlasitě křičel, jak pohanín byl	305
48. O tovaryši zámečnickém a o jednom vejci	306
49. O kardinálu, kterémuž jeden větr dělal	306
50. O mnichu, kterýž křívě přísahal	307
51. Proč vlci ovčím se protiví	307
52. O člověku, který ve spaní zlato nalezl	308
53. Nemáme ohledovati Zubů koni, kteréhož nám darem dali	309
54. O židu, kterýž při polehování sobě kamení drahé nalezl	310
55. O jednom, kterýž toho dovedl, že nemocní ze špitále utíkatí museli	311
56. Lichevník, kterýž neprávě pokání činí, v horší upadá	312
57. O mnichu, kterýž umřítí chtěl jako dobrý žid	312
58. O otcí, kterýž měl syna, a o tom se jemu zdálo, že od lva zahynul	314
59. O mrtvém, kterýž sváost po smrti zase vrátil	314
60. O chované slepici a husi, kteráž každý den zlaté vejce nesla	315
61. O kupci, kterýž pastýřem byl	317
62. Člověk nemůž se všem zachovati	317
63. O jednom, kterýž třtinám kázel	319
64. O zbrojném zemanu, kterýž o mnoho se pokoušel, ale málo skutkem dovedl	319
65. O nepravém písáři	320
66. O řezníku a o srdci, kteréž jemu pes vzal	321
67. O jednom, kterýž z svého tovaryše proroka udělal	322
68. O Gonellovi a o divné jeho smrti	323
69. O jednom, kterýž druhému v jeho myšlení pokoje dáti nechtěl	324
70. O hadu a o pastýři, kterýž umrlému komáru slavný pohřeb udělal	325
71. O krkavci, kterýž některý čas vody nepije	326
72. O jednom, jenž se zpovídal z cedule	326
73. Dvořská odpověď Minatia k jednomu sedláku	327
74. O lékaři, kterýž své lékařství po štěsti dával	327
75. O lišce a leopardu, a kterak jeden dědinník své vlastní voly zbil	328
76. O poustevníku, kterýž množství žen oklamal	329
77. O lišce, kteráž se do plev, když ji psi hnali, schovala	329
78. Svatých věci k světským nemá se užívat	330
79. O koni Sejově	330
80. O knězi, poutníku a dáblu	331
81. Přísloví: Mezi lžící a ústy	332
82. Jak se muži v ženy obracejí	332
83. Jak se lidé v vlky obracejí	333
84. O Psyllích, kteříž proti polednímu větru válejí	334

	Str.
85. Marsové kterak hady krotí	334
86. O lidojedcích	335
87. O s psími hlavami a o jiných širokonožných zvířatech	336
88. O opíčím přirození	336
89. O divném zvířeti Spinx řečeném	337
90. O rozličných divokých zvířatech	338
91. O chameleontu	339
92. O hadu s korunou, kteremuž králik říkají, a o kolčavě	340
93. O hadu boa	341
94. O skalním kozličku	341
95. O hudeci Arionovi	342
96. O pávu Pythagora mudrce	342
97. O lásec delfína a o dítěti	343
98. O věrnosti psův	344
99. O lidech s koňskýma nohama a širokýma ušima	344
100. O velikých volich a o jiné zvěři	345
101. O zvířeti hyeně	345
102. Přirození lvův jest přirovnání pravého přátelství	346
103. O životě Milonově a o jeho smrti	347
104. Jak krokodil své zuby sobě čistí	347
105. O indských volich	348
106. O rysích	349
107. O zubřích	350
108. O medvědích	350
109. O boji slonův a drakův	351
110. O Arimaspích a Arimfejích	352
111. O ptáku ibis, který hady jí	353
112. O trpaslících	353
113. O Blánech a jiných divných národech	354
114. O ženě, kteráž mnoho dětí pojednou porodila	354
115. O dítěti, které v jeskyni jiné děti jedlo	355
116. O čtvernohém dítěti z herky narozeném	355
117. O člověku, kterýž měl oboje přirození	356
118. Pohádka doktora Jana Reuchlina	357
119. Pohádka Jeronyma Emsera	357
120. Jiná pohádka	358
121. O bláznu, kterýžto živ jsa za mrtvého k hrobu nesen byl	358
122. O Gelonských a Agathyrských	359
123. O Hyrpech a o moudrých v Indii	360
124. O Essedenských a o těch, kteříž jsou nejzáze na půl noci	360
 Oddíl osmý.	
Přílohy	363
1. Zlomek Strahovský	365
2. Z prvtisku latinského kol. r. 1480	369
3. Z prvtisku německého kol. r. 1480	371
4. Překlad bajek meziádkový	373
5. Bajka o vlku, který se postil	383
 Oddíl devátý.	
Seznam slov a věcí	387